

LIGJ
Nr. 68/2017

PËR FINANCAT E VETËQEVERISJES VENDORE¹⁶

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti i ligjit

Ky ligj ka për objekt:

- a) përcaktimin e rregullave, të parimeve e procedurave të financimit të njësive të vetëqeverisjes vendore, përfshirë të ardhurat e veta nga taksat dhe tarifat vendore, taksat e ndara, transfertat nga Buxheti i Shtetit, si dhe të ardhurat e tjera të parashikuara me ligj;
- b) përcaktimin e rregullave bazë për madhësinë dhe ndarjen e transfertave të qeverisjes qendrore të njësitë të vetëqeverisjes vendore;
- c) përcaktimin e rregullave për politikat, instrumentet dhe procedurat për menaxhimin e financave publike në nivel vendor;
- ç) çështje të tjera të rëndësishme për financimin e funksioneve të vetëqeverisjes vendore.

Neni 2

Qëllimi i ligjit

Ky ligj ka për qëllim:

- 1. Të sigurojë mënyrën e financimit të njësive të vetëqeverisjes vendore në përputhje me parimet e autonomisë vendore, të sanksionuara në Kushtetutën e Shqipërisë, Kartën Europiane për Vetëqeverisjen Vendore dhe ligjin për vetëqeverisjen vendore.
- 2. Të garantojë transparencën dhe parashikueshmërinë e transfertave nga qeverisja qendrore për njësitë të vetëqeverisjes vendore.
- 3. Të sigurojë mjaftueshmërinë e burimeve financiare në dispozicion të njësive të vetëqeverisjes vendore për financimin e funksioneve dhe të kompetencave të tyre.
- 4. Të garantojë autonominë fiskale të njësive të vetëqeverisjes vendore, nëpërmjet së drejtës për të vendosur e mbledhur taksa dhe tarifa vendore.
- 5. Të kontribuojë në zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik, social dhe territorial, nëpërmjet përcaktimit të një mekanizmi efektiv për ekualizimin fiskal.
- 6. Të vendosë rregulla që sigurojnë disiplinë fiskale, politika të qëndrueshme dhe transparente për menaxhimin e fondeve publike, përfshirë rregulla për parashikimin realist të të ardhurave dhe shpenzimeve vendore.
- 7. Të vendosë rregulla për shpërndarjen e burimeve financiare vendore, në përputhje me prioritetet strategjike dhe nevojat e komuniteteve vendore.

¹⁶Ligji nr. 68/2017 datë 27.04.2017 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.113, datë 22 maj 2017.

8. Të sigurojë që në krijimin dhe shpërndarjen e burimeve financiare vendore të njësive të vetëqeverisjes vendore përshpejtohet dhe realizohet barazia gjinore.

9. Të përcaktojë instrumentet dhe procedurat për menaxhimin e financave vendore dhe të rregullojë marrëdhëniet me qeverisjen qendrore në këtë fushë.

10. Të sigurojë konsultimin e vazhdueshëm të qeverisjes qendrore me njësitë e vetëqeverisjes vendore, nëpërmjet instrumenteve të përcaktuara të konsultimit, duke analizuar mjaftueshmërinë dhe stabilitetin e burimeve financiare të njësive të vetëqeverisjes vendore për arritjen e qëllimeve të përcaktuara në ligj.

Neni 3 Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Baza e taksës” është vlera mbi të cilën zbatohet taksa vendore dhe, për qëllime të këtij ligji, sipas llojit të taksës mund të kuptojë pasurinë, të ardhurat, çmimin ose vlerën e transaksionit.

2. “Buxhet” është tërësia e të ardhurave, financimeve dhe shpenzimeve të njësisë së vetëqeverisjes vendore, miratuar nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore.

3. “Detyrime të konstatuara dhe të paguara ndaj të tretëve” janë të gjitha llojet e detyrimeve financiare, të cilat nuk janë paguar brenda afateve të përcaktuara në ligj apo në marrëveshjet kontraktore respektive.

4. “Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore” është organi përfaqësues i bashkive dhe qarqeve, i përcaktuar nga Kushtetuta dhe ligji për vetëqeverisjen vendore.

5. “Njësitë e vetëqeverisjes vendore” janë bashkitë dhe qarqet, të përcaktuara nga Kushtetuta dhe ligji për ndarjen administrative territoriale të njësive të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë.

6. “Programi buxhetor afatmesëm” është parashtrimi për tre vjet i planeve të shpenzimeve të buxhetit vendor, nëpërmjet lidhjes së drejtpërdrejtë të programeve me veprimtaritë, produktet, objektivat dhe qëllimet e politikës.

7. “Publikim” është bërja publike e vendimeve, raporteve dhe dokumenteve të njësisë së vetëqeverisjes vendore në Buletinin e Njoftimeve Publike, në faqen zyrtare të internetit të njësisë dhe çdo formë tjetër të paraqitjes së informacionit/dokumenteve për publikun.

8. “Taksë ose tatim i ndarë” është një taksë kombëtare ose tatim i përcaktuar sipas ligjit për procedurat tatimore ose ligjeve të veçanta tatimore, të ardhurat respektive prej të cilave ndahen, plotësisht ose pjesërisht, me njësitë e vetëqeverisjes vendore, sipas përcaktimeve të këtij ligji.

9. “Taksë vendore” është një pagesë e detyrueshme dhe e pakthyeshme në buxhetin e njësive të vetëqeverisjes vendore, e vendosur me ligj dhe që paguhet nga çdo person që ushtron një të drejtë apo përfiton një shërbim publik në territorin e njësisë së vetëqeverisjes vendore.

10. “Tarifë vendore” është një pagesë që një individ, person fizik apo juridik bën në shkëmbim të një shërbimi specifik të marrë, të mirë publike specifike të përdorur apo të drejte të dhënë nga njësia e vetëqeverisjes vendore.

11. “Të ardhura nga burimet e veta” janë të gjitha të ardhurat që krijohen dhe administrohen në nivel vendor, nën autoritetin e njësisë së vetëqeverisjes vendore, sipas legjislacionit në fuqi.

12. “Transfertë e pakushtëzuar” është një transfertë e dhënë nga Buxheti i Shtetit për njësitë e vetëqeverisjes vendore, pa kushte, pa interes dhe pa të drejtë kthimi.

13. “Transfertë e kushtëzuar” është një transfertë nga Buxheti i Shtetit apo të tretë për njësitë e vetëqeverisjes vendore, që përdoret vetëm për funksionin e deleguar, projekte të veçanta dhe sipas llogarisë ekonomike për të cilin është dhënë ose sipas përcaktimeve të legjislacionit apo marrëveshjes.

14. “Transfertë specifike” është një formë e transfertës së kushtëzuar për njësitë e vetëqeverisjes vendore, që përdoret vetëm për funksionin vendor për të cilin është dhënë dhe për rastet specifike të parashikuara në këtë ligj.

Neni 4

Parime të autonomisë fiskale

1. Njësive të vetëqeverisjes vendore u garantohet e drejta për krijimin e të ardhurave në mënyrë të pavarur, në përputhje me këtë ligj dhe me aktet e tjera ligjore në fuqi.
2. Njësive të vetëqeverisjes vendore u garantohet e drejta për të përfituar transfertë të pakushtëzuar nga Buxheti i Shtetit, e cila ndahet sipas kriterëve të përcaktuara në ligj.
3. Njësive të vetëqeverisjes vendore u garantohet e drejta për të përfituar nga ndarja e të ardhurave nga taksat kombëtare dhe tatimet, të cilat ndahen sipas kriterëve të përcaktuara në ligj.
4. Njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë autonomi të plotë në përdorimin e të ardhurave të veta, të transfertës së pakushtëzuar dhe të ardhurave nga taksat e ndara.
5. Propozimet e qeverisjes qendrore për ndryshime në legjislacion, me efekt pakësimin e nivelit dhe/ose të llojeve të të ardhurave vendore dhe/ose transferimin e funksioneve ose kompetencave në nivel vendor, konsultohen paraprakisht me njësitë e vetëqeverisjes vendore.
6. Në rastet kur ulen apo hiqen taksa ose tarifa vendore nga qeverisja qendrore, njësitë e vetëqeverisjes vendore kompensohen plotësisht, nëpërmjet rritjes së transfertës së pakushtëzuar, taksave të ndara, transferimit në nivel vendor të një takse tjetër kombëtare ose kombinimi i tyre.
7. Funksionet ose kompetencat që u transferohen apo delegohen njësive të vetëqeverisjes vendore, si dhe vendosja e një standardi të ri kombëtar për kryerjen e funksioneve ose kompetencave, shoqërohen kurdoherë me mjetet dhe burimet e nevojshme financiare për ushtrimin e tyre.

Neni 5

Parime dhe rregulla të disiplinës fiskale dhe të financimit të funksioneve vendore

Në menaxhimin e financave vendore, njësitë e vetëqeverisjes vendore ndjekin parimet e përcaktuara në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë dhe në këto parime:

- a) Në hartimin e buxhetit vjetor dhe të programit buxhetor afatmesëm njësitë e vetëqeverisjes vendore bazohen në parashikime realiste të të ardhurave dhe shpenzimeve faktike të viteve të mëparshme.
- b) Ndryshimet në politikën fiskale vendore të taksave dhe tarifave vendore miratohen me vendim të këshillit të njësive të vetëqeverisjes vendore, jo më vonë se 30 ditë pas miratimit nga Kuvendi të ndryshimeve në legjislacionin fiskal, me impakt në të ardhurat e vetëqeverisjes vendore. Vendimi i këshillit të njësive të vetëqeverisjes vendore për detyrimet fiskale vendore publikohet brenda 15 ditëve nga miratimi i tij.
- c) Njësitë e vetëqeverisjes vendore duhet të sigurojnë financimin e prioriteteve strategjike të njësive, në përputhje me politikat sektoriale e ndërsektoriale kombëtare dhe me nevojat e komunitetit, të cilit i shërbejnë.
- ç) Programet buxhetore afatmesme dhe projektbuxhetet vjetore vendore konsultohen me komunitetin dhe grupet e interesit në njësine të vetëqeverisjes vendore.
- d) Njësitë e vetëqeverisjes vendore nuk mund të ulin nivelin e taksave apo të tarifave vendore në buxhetin e vitit të fundit të mandatit të tyre, me përjashtim të rasteve kur ekziston një plan i detajuar ndër vite, i cili është miratuar nga këshilli i njësive të vetëqeverisjes vendore.
- dh) Me qëllim përdorimin e ekonomi, efikasiteti dhe efektiviteti të burimeve financiare publike, njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të bashkëpunojnë me njëra-tjetrën në realizimin e përgjegjësisë së tyre, përfshirë konsultimin dhe koordinimin e prioriteteve strategjike.
- e) Detyrimet tatimore të pambledhura në kohë, prej më shumë se 18 muaj nga afati i caktuar në legjislacionin në fuqi për pagesën e taksave dhe tarifave vendore, nuk përfshihen në parashikimin e të ardhurave dhe shpenzimeve në projektbuxhetin për vitin buxhetor pasardhës. Përdorimi i të ardhurave shtesë nga mbledhja e detyrimeve tatimore të pambledhura në kohë i nënshtrohet procesit të rishikimit të buxhetit vjetor, sipas përcaktimeve të nenit 46 të këtij ligji.

KREU II

ROLI DHE PËRGJEGJËSITË E ORGANEVE NË MENAXHIMIN E FINANCIVE VENDORE

Neni 6

Kompetencat e këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore

Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton:

- a) drejtimit kryesor të politikës së përgjithshme publike në fushën e financave të njësisë;
- b) prioritetet strategjike të zhvillimit të njësisë vendore;
- c) rishikon politikat fiskale vendore, në përputhje me aktet ligjore në fuqi;
- ç) programin buxhetor afatmesëm të njësisë së vetëqeverisjes vendore;
- d) buxhetin vjetor të njësisë së vetëqeverisjes vendore;
- dh) huamarrjen vendore dhe marrjen e masave për sigurimin e qëndrueshmërisë së sistemit të menaxhimit financiar të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

Neni 7

Kompetencat e kryetarit të njësisë së vetëqeverisjes vendore

1. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore i propozon këshillit të njësisë prioritetet strategjike të zhvillimit të njësisë, politikën fiskale vendore, programin buxhetor afatmesëm dhe projektbuxhetin vjetor, huamarrjen vendore, si dhe rregulla, procedura ose masa të nevojshme për sigurimin e qëndrueshmërisë së sistemit të menaxhimit financiar të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

2. Kryetari është përgjegjës për zbatimin e akteve të këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe raporton në këshillin e njësisë, sipas përcaktimeve ligjore, të paktën çdo 6 muaj ose sa herë kërkohet nga këshilli.

3. Kryetari i njësisë, si rregull, është nëpunës autorizues për menaxhimin e financave publike vendore. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore mund ta delegojë këtë kompetencë, me shkrim, te zëvendëskryetari ose te një nga zëvendëskryetarët e njësisë së vetëqeverisjes vendore.

Neni 8

Kompetencat e Ministrit të Financave

1. Ministri i Financave është përgjegjës për hartimin dhe miratimin e rregullave, të standardeve e procedurave për menaxhimin financiar në nivel vendor.

2. Ministri i Financave monitoron, periodikisht, zbatimin dhe përputhshmërinë e veprimtarisë financiare të njësisë të vetëqeverisjes vendore me legjislacionin në fuqi dhe ndërhyr në rastet e përcaktuara në këtë ligj dhe në akte të tjera ligjore në fuqi.

Neni 9

Këshilli Konsultativ i Vetëqeverisjes Vendore me Qeverisjen Qendrore

1. Këshilli Konsultativ i Vetëqeverisjes Vendore me Qeverisjen Qendrore, i krijuar sipas nenit 12, të legjislacionit në fuqi për vetëqeverisjen vendore, është forumi kryesor në të cilin qeverisja qendrore konsultohet me njësitë e vetëqeverisjes vendore për projektligjet, projektvendimet e Këshillit të Ministrave, projektpolitikat dhe projektstrategjitë që rregullojnë ose kanë ndikim të drejtpërdrejtë në ushtrimin e të drejtave dhe detyrimeve të njësisë të vetëqeverisjes vendore.

2. Objekt i konsultimit ndërmjet qeverisjes qendrore dhe vetëqeverisjes vendore janë edhe funksionet dhe/ose kompetencat e deleguara pushtetit vendor, transferimi i funksioneve ose kompetencave të reja dhe propozimet e politikave për çështje që prekin interesat e pushtetit vendor, në përputhje me legjislacionin përkatës.

3. Njësitë e vetëqeverisjes vendore konsultohen gjatë vitit kalendarik për financat e tyre, mjaftueshmërinë dhe stabilitetin e burimeve të tyre për arritjen e qëllimeve dhe kryerjen e shërbimeve të përcaktuara për to në ligjin për vetëqeverisjen vendore dhe ligjet e tjera në fuqi.

KREU III

TË ARDHURAT E VETA TË NJËSIVE TË VETËQEVERISJES VENDORE

Neni 10

Financimi i njësive të vetëqeverisjes vendore

Njësitë e vetëqeverisjes vendore financohen nga të ardhurat që sigurohen nga taksat, tarifat dhe të ardhurat e tjera vendore, nga fondet e transferuara nga Buxheti i Shtetit dhe fondet që u vijnë drejtpërdrejt nga ndarja e taksave e tatimeve kombëtare, huamarrja vendore, donacionet, si dhe burime të tjera të parashikuara në ligj.

Neni 11

Të ardhurat nga taksat vendore

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë të drejtë të administrojnë taksat vendore, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi.

2. Llojet e taksave vendore janë si më poshtë:

- a) taksa mbi pasurinë e paluajtshme, në të cilën përfshihen taksa mbi ndërtesat, taksa mbi tokën bujqësore dhe taksa mbi truallin, si dhe mbi transaksionet e kryera me to;
- b) taksa e ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet e reja;
- c) taksa vendore mbi veprimtarinë e shërbimit hotelier;
- ç) taksa e tabelës;
- d) taksa vendore të përkohshme, të cilat vendosen sipas mënyrës së parashikuar në ligj;
- dh) taksa vendore mbi veprimtarinë ekonomike të biznesit të vogël;
- e) taksa vendore mbi të ardhurat vetjake, taksa mbi të ardhurat e krijuara nga dhuratat, trashëgimitë, testamentet ose lotaritë vendore;
- ë) taksa të tjera, të përcaktuara me ligj.

Neni 12

Rregulla të përbashkëta për taksat vendore

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore krijojnë, mbajnë dhe përditësojnë Regjistrin e Personave Fizikë e Juridikë që kanë detyrimin për të paguar taksat dhe tarifat vendore, sipas kategorisë së detyrimeve tatimore, përfshirë përjashtimet apo lehtësimet fiskale për kategori të caktuara taksapaguesish. Forma dhe përmbajtja e regjistrit përcaktohet me udhëzim të Ministrit të Financave. Të dhëna statistikore mbi këtë regjister i dërgohen Ministrisë së Financave të paktën një herë në vit.

2. Baza e taksave dhe tarifave, si dhe niveli i tyre, çdo përjashtim apo ulje, afati i pagesave, si dhe gjobat e kamatëvonesat e aplikueshme, në përputhje me legjislacionin në fuqi, botohen dhe bëhen të njohura publikisht.

3. Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të hyjnë në marrëveshje me njëra-tjetrën apo me agjentë tatimorë për mbledhjen e të ardhurave vendore me vendim të këshillit të njësive të vetëqeverisjes vendore, sipas një procedure transparente dhe konkurruese.

4. Të ardhurat nga taksa e ndikimit në infrastrukturë të ndërtimeve të reja, kryesisht, përdoren për financimin e investimeve publike vendore.

5. Për taksën e pasurisë së paluajtshme, këshilli bashkiak vendos nivelin e taksës në kufijtë plus 30 për qind dhe minus 30 për qind të nivelit tregues të taksës për kategorinë përkatëse.

Neni 13

Rregulla për vendosjen e taksave të përkohshme vendore

1. Këshilli njësisë së vetëqeverisjes vendore ka të drejtë të vendosë taksë të përkohshme për ofrimin e shërbimeve dhe të investimeve publike specifike, për një periudhë të caktuar kohore.
2. Vendosja e taksës së përkohshme paraprihet nga hartimi i planit, që përmban, të paktën:
 - a) përcaktimin e shërbimit apo investimit specifik që financohet nga taksa e përkohshme;
 - b) kohëzgjatjen e taksës së përkohshme, e cila nuk mund të zbatohet për më shumë se tre vjet nga hyrja në fuqi, dhe shumën totale e vjetore të të ardhurave që pritet të mblidhen;
 - c) koston dhe afatet e kryerjes së shërbimit e investimit, përfshirë pjesën që financohet nga taksa e përkohshme dhe nga burime të tjera, përfshirë edhe pjesën e financimit nga buxheti i bashkisë.
3. Ky plan i paraqitet komunitetit vendor në, të paktën, tre konsultime publike, të kryera në një periudhë jo më pak se pesë muaj.
4. Pas këtyre dëgjësive publike, plani miratohet nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore.
5. Taksa të përkohshme mund të vendosen edhe për qëllime që i shërbejnë vetëm disa zonave të caktuara të njësisë së vetëqeverisjes vendore.
6. Baza e llogaritjes së taksës së përkohshme për çdo tatimpagues është vlera e taksës së pasurisë së paluajtshme të tatimpaguesit në territorin e njësisë së vetëqeverisjes vendore.
7. Niveli i taksës së përkohshme nuk mund të jetë më i lartë se 35 për qind e bazës së taksës, sikurse përcaktuar në pikën 6 të këtij neni.
8. Të ardhurat nga taksa e përkohshme mund të shpenzohen vetëm për qëllimet e përcaktuara në vendimin e këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore që miraton taksën dhe nuk mund të konsiderohen si të ardhura korrente në llogaritjen e kufijve të borxhit të njësisë së vetëqeverisjes vendore.
9. Njësitë e vetëqeverisjes vendore nuk mund të aplikojnë me shumë se dy taksa të përkohshme gjatë një viti buxhetor.

Neni 14

Tarifa vendore

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë të drejtë të vendosin tarifa për një shërbim që këto njësi ofrojnë apo për një të drejtë që u jepet individëve, personave fizikë dhe/ose juridikë.
2. Niveli i tarifës orientohet në mbulimin e koston së shërbimit publik të ofruar nga njësia e vetëqeverisjes vendore.
3. Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të vendosin tarifa vetëm për shërbimet publike, konsumi ose përfitimi i të cilave, në parim, është i matshëm për përdoruesit apo përfituesit, duke përdorur instrumente të përshtatshme për të siguruar aksesin, cilësinë, sasinë dhe koston e përballueshme nga të gjithë.
4. Përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe në ligje të veçanta, këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore përcakton nivelet e tarifave vendore.
5. Njësitë e vetëqeverisjes vendore krijojnë të ardhura nga këto tarifa vendore:
 - a) tarifa për zënien dhe përdorimin e hapësirës publike dhe të fasadave;
 - b) tarifa për mbledhjen dhe largimin e mbetjeve;
 - c) tarifa për furnizimin me ujë dhe kanalizimet;
 - ç) tarifa për shërbimin e ujitjes dhe të kullimit;
 - d) tarifa për shërbimet administrative dhe dhënien e licencave, lejeve e autorizimeve;
 - dh) tarifa të përkohshme, në përputhje me rrethanat të përcaktuara në ligj;
 - e) tarifa të tjera, të përcaktuara nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore;
 - ë) tarifa të tjera, të përcaktuara në ligj.

Neni 15

Tarifa për zënien e hapësirës publike dhe të fasadave

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore vendosin tarifa për zënien e hapësirës publike dhe të fasadave si më poshtë:

- a) për zënien e hapësirës në zonat publike ose para mjediseve të biznesit, për qëllime biznesi, përfshirë këtu tavolinat jashtë për bare dhe restorante;
- b) për përdorimin e tabelave të reklamave;
- c) për zënien e hapësirave të parkimit për mjetet motorike;
- ç) për zënien e sipërfaqeve për kamping, ngritje tendash dhe mjetesh të tjera për përdorim të përkohshëm;
- d) për zënien e brigjeve ujore për biznes dhe qëllime të tjera;
- dh) për mbajtjen dhe përdorimin e pajisjeve e të mjeteve të lundrimit dhe objekteve të tjera në det, lumenj ose liqene;
- e) për mbajtjen dhe përdorimin e barkave e të platformave pluskuese, përjashtuar këtu barkat që përdoren nga organizatat e angazhuara në mirëmbajtjen dhe shënjimin e rrugëve ujore;
- ë) për restorante dhe mjedise të tjera ushqimi dhe argëtimi pranë detit, lumenjve ose liqeneve;
- f) për zënien e hapësirës publike për rulotë dhe trajlerë, përveç automjeteve bujqësore dhe makinerive bujqësore;
- g) për zënien e hapësirës publike për mbajtjen e materialeve të ndërtimit;
- gj) tarifa të tjera, që mund të vendosen me vendim të këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

2. Në vendosjen e këtyre e tarifave, si rregull, ndiqen këto parime dhe kritere:

- a) vendndodhja (zona) ku ushtrohet veprimtaria, për të cilën vendoset tarifa;
- b) karakteristika të tjera objektive dalluese të personave fizikë ose juridikë që zënë hapësirën publike.

3. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore përcakton, me vendim, nivelin e tarifave vendore, zonat dhe përdoruesit, përfshirë përjashtimet e lehtësimet, afatet dhe metodat e pagesës së tarifave.

Neni 16

Tarifa për shërbime administrative

Këshillat e njësive të vetëqeverisjes vendore mund të vendosin tarifa për lëshimin e dokumenteve zyrtare nga njësitë e vetëqeverisjes vendore. Nëse niveli i këtyre tarifave nuk përcaktohet në ligje të tjera, këto tarifa mbulojnë kostot aktuale të shërbimit për të cilin bëhet pagesa e tarifës.

Neni 17

Tarifa të tjera

Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të vendosin tarifa për mbrojtjen dhe përmirësimin e mjedisit. Niveli i këtyre tarifave përcaktohet me vendim të këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe vendoset për individët, personat fizikë ose juridikë që ushtrojnë aktivitete, efekti i të cilave në mjedis është i qartë, i matshëm dhe i atribueshëm për aktivitetin në fjalë.

Neni 18

Të ardhurat nga tarifat e shërbimeve të tjera publike

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore propozojnë ose miratojnë, sipas legjislacionit në fuqi, tarifa për mbledhjen dhe heqjen e mbetjeve, si dhe për furnizimin me ujë dhe kanalizimet.

2. Niveli i tarifave të shërbimeve publike, si rregull, synon mbulimin e kostos dhe është në përpjesëtim të drejtë me konsumin nga individët, personat fizikë ose juridikë.

3. Rregullat për përcaktimin e nivelit të tarifave të shërbimeve publike përcaktohen nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore, sipas legjislacionit në fuqi. Autoritetet e qeverisjes qendrore, përgjegjëse për politikën kombëtare të këtyre funksioneve, mund të rekomandojnë metodologji kombëtare për caktimin e nivelit të tarifave për këto shërbime.

Neni 19

Të ardhurat nga asetet dhe veprimtaritë ekonomike

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore krijojnë të ardhura nga dhënia me qira e aseteve në pronësi ose në përdorim të tyre, sipas legjislacionit në fuqi. Të ardhurat nga qiraja konsiderohen të ardhura korrente dhe mund të përdoren për çdo shpenzim të autorizuar në buxhet.

2. Njësitë e vetëqeverisjes vendore krijojnë të ardhura nga shitja e pronave të veta, sipas legjislacionit në fuqi.

3. Të ardhurat nga shitja e aseteve në pronësi të njësisë së vetëqeverisjes vendore, me jetëgjatësi më të madhe se një vit, konsiderohen si të ardhura kapitale dhe përdoren për qëllime investimi.

4. Të ardhurat nga veprimtaritë ekonomike të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe dividendi që i përket njësisë së vetëqeverisjes vendore në shoqëritë tregtare fitimprurëse, përveç atyre të shërbimit të furnizimit me ujë dhe kanalizimeve, kalojnë në buxhetin e përgjithshëm të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

5. Shitja ose dhënia me qira e pronave dhe aseteve të njësisë së vetëqeverisjes vendore, në çdo rast, i nënshtrohet një procedure transparente dhe konkurruese. Asetet dhe pronat e ofruara për shitje ose dhënie me qira duhet të publikohen, së bashku me kriteret që duhet të plotësohen, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 20

Të ardhurat nga donacionet

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe organet e tyre kanë të drejtë të pranojnë donacione, të cilat regjistrohen në buxhetin e njësisë së vetëqeverisjes vendore.

2. Donacionet e pranuar nga institucionet dhe ndërmarrjet në varësi apo në pronësi të njësisë së vetëqeverisjes vendore duhet të raportohen te kjo e fundit, në çastin që ato merren.

3. Donacionet në të mira materiale regjistrohen si asete të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

4. Të ardhurat nga donacionet nuk konsiderohen si të ardhura operative për qëllim të llogaritjes së kufirit të borxhit të qeverisë vendore.

5. Donacionet e përfituara nga njësitë e vetëqeverisjes vendore bëhen kurdoherë publike, përfshirë emrin e donatorit, shumën dhe qëllimin e donacionit.

Neni 21

Burimet e financimit të qarkut

1. Qarku krijon të ardhura nga burimet e veta vendore dhe të ardhura që rrjedhin nga burime kombëtare.

2. Të ardhurat nga burimet e veta vendore dhe kombëtare përbëhen nga:

a) transfertat e pakushtëzuara nga Buxheti i Shtetit;

b) transfertat e kushtëzuara për kryerjen e funksioneve dhe të kompetencave të deleguara përkatëse nga bashkitë përbërëse;

c) taksa të vendosura në nivel qarku, të përcaktuara në përputhje me ligjin;

ç) tarifatat për shërbimet publike të kryera nga qarku.

3. Qarku financohet nga kuotat e anëtarësisë së bashkive përbërëse, të përcaktuara në buxhetin vjetor të bashkive. Kuota e anëtarësisë për financimin e buxhetit të qarkut përcaktohet me vendim të këshillit bashkiak.

4. Kriteret dhe rregullat për krijimin dhe administrimin e të ardhurave nga burimet e veta vendore janë të njëjta me ato të përcaktuara për të ardhurat nga burimet vendore të bashkive.

5. Të ardhurat e qarkut nga ndarja e të ardhurave kombëtare krijohen dhe administrohen sipas mënyrës së përcaktuar në këtë ligj dhe në ligje të tjera në fuqi.

KREU IV

TRANSFERTAT NGA BUXHETI I SHTETIT DHE TRANSFERTA TË TJERA

Neni 22

Llojet e transfertave nga Buxheti i Shtetit

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore marrin nga qeverisja qendrore transfertat të pakushtëzuara dhe të kushtëzuara dhe një pjesë nga të ardhurat nga taksat kombëtare.

2. Transferta e pakushtëzuar dhe të ardhurat nga tatimet dhe taksat e ndara përdoren në autonomi të plotë nga njësitë e vetëqeverisjes vendore.

3. Transferta e kushtëzuar përdoret për qëllimin dhe në mënyrën e përcaktuar nga organi që jep transfertën.

Neni 23

Transferta e pakushtëzuar

1. Transferta e pakushtëzuar nga Buxheti i Shtetit u jepet njësitë të vetëqeverisjes vendore për financimin e ushtrimit të funksioneve dhe kompetencave të tyre të përcaktuara me ligj.

2. Shuma totale vjetore e fondeve për t'u ndarë ndërmjet njësitë të vetëqeverisjes vendore nëpërmjet transfertës së pakushtëzuar, në një vit të dhënë buxhetor, është jo më pak se 1 për qind e produktit të brendshëm bruto, të parashikuar në raportin për vlerësimet dhe parashikimet makroekonomike të miratuar nga Këshilli i Ministrave, sipas nenit 23, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.

3. Në çdo rast, transfertat e pakushtëzuar nuk mund të jetë më e vogël se shuma totale e ndarë në vitin e mëparshëm buxhetor.

4. Shuma totale e transfertës së pakushtëzuar, pas përfundimit të periudhës tranzitore të transferimit të funksioneve të reja në nivel vendor, rritet me madhësinë e transfertave specifike që vendoset të përfshihen brenda transfertës së pakushtëzuar. Përfshirja e fondeve për funksione të decentralizuara rishtazi në transfertën e pakushtëzuar, kur është e nevojshme, shoqërohet me ndryshimin e formulës së ndarjes së transfertës së pakushtëzuar, për të siguruar një financim të përshtatshëm dhe për të siguruar vazhdimësinë e ofrimit të shërbimeve.

Neni 24

Ndarja e transfertës së pakushtëzuar ndërmjet njësitë të vetëqeverisjes vendore

1. Transferta e pakushtëzuar për njësitë e vetëqeverisjes vendore ndahet sipas formulës që i bashkëlidhet si aneks ligjit të buxhetit vjetor. Transferta e pakushtëzuar ndahet ndërmjet bashkive dhe qarqeve.

2. Në ndarjen e transfertës së pakushtëzuar për bashkitë, formula ndjek, por nuk kufizohet në kriteret e mëposhtme:

a) popullsia rezidente, e cila është produkt i Census-it më të fundit, të korrigjuar me popullsinë sipas Regjistrat të Gjendjes Civile, sipas një koeficienti të publikuar në anekset e ligjit të buxhetit vjetor. Sipas këtij kriteri shpërndahen deri në 80 për qind e transfertës për bashkitë;

b) dendësia e popullsisë, që reflekton diferencat në kostot e ofrimit të shërbimeve ndërmjet njësitë të vetëqeverisjes vendore. Sipas këtij kriteri shpërndahen deri në 15 për qind e transfertës së pakushtëzuar për bashkitë;

c) numri i nxënësve në arsimin parauniversitar. Sipas këtij kriteri shpërndahen jo më pak se 5 për qind të transfertës së pakushtëzuar për bashkitë.

3. Formula e ndarjes së transfertës së pakushtëzuar siguron ekualizimin fiskal ndërmjet bashkive. Ekualizimi fiskal bazohet në:

a) “kapacitetin fiskal” të çdo bashkie, i cili, në kuptim të këtij ligji dhe në funksion të llogaritjes së transfertës së pakushtëzuar, llogaritet si totali i të ardhurave faktike të çdo njësie nga taksat e ndara, të mbledhura në vitin buxhetor paraardhës;

b) “pragun e ekualizimit”, i cili, në kuptim të këtij ligji, llogaritet si raporti i të ardhurave për frymë nga taksat e ndara të bashkisë me mesataren kombëtare të të ardhurave për frymë të po këtyre taksave, mbi apo nën të cilin ajo përfiton/kontribuon nga fondi i ekualizimit i transfertës së pakushtëzuar, siç përcaktohet në këtë ligj dhe në ligjin për buxhetin vjetor;

c) “koeficientin e ekualizimit”, i cili, në kuptim të këtij ligji, llogaritet si masa me të cilën bashkitë me të ardhura për frymë nga taksat e ndara mbi apo nën pragun e ekualizimit do të japin apo do të marrin fonde ekualizuese, siç përcaktohet në këtë ligj dhe në ligjin vjetor të buxhetit;

ç) “fondin e kompensimit”, i cili, në kuptim të këtij ligji, është fondi i nevojshëm për të siguruar ekualizimin fiskal ndërmjet bashkive dhe llogaritet si shuma e fondeve të nevojshme për të siguruar që të gjitha bashkitë të arrijnë në pragun e ekualizimit të zgjedhur. Ky fond krijohet nga kontributet që japin bashkitë me të ardhura nga taksat e ndara mbi pragun e ekualizimit të përzgjedhur.

4. Bashkitë me kapacitet fiskal nën pragun e ekualizimit kompensohen sipas koeficientit të ekualizimit dhe fondit të kompensimit të krijuar nga kontributi i njësive me kapacitet fiskal mbi pragun.

5. Në ndarjen e transfertës së pakushtëzuar për qarqet, formula ndjek, por nuk kufizohet në kriteret e mëposhtme:

a) shuma fikse, sipas së cilës ndahet 20 për qind e transfertës së dedikuar për qarqet;

b) popullsia residente, e cila është produkt i Census-it më të fundit, të korrigjuar me popullsinë, sipas Regjistrit të Gjendjes Civile. Sipas këtij kriteri shpërndahen deri në 50 për qind e totalit të transfertës së dedikuar për qarqet;

c) dendësia e popullsisë. Sipas këtij kriteri shpërndahen deri në 30 për qind e totalit të transfertës së dedikuar për qarqet.

6. Në ligjin për buxhetin vjetor, në një aneks të veçantë të tij përfshihen:

a) parashikime trevjeçare të të ardhurave nga taksat e ndara për njësitë e vetëqeverisjes vendore;

b) parashikime trevjeçare të fondeve nga transfertat e pakushtëzuara, transfertat specifike dhe transfertat për funksionet e deleguara për njësitë e vetëqeverisjes vendore;

c) kriteret që përdoren për të përcaktuar këto transfertat.

Neni 25

Të ardhurat nga taksat e ndara

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore marrin një përqindje nga taksat ose tatimet kombëtare që realizohen në juridiksionin e tyre, sipas përcaktimeve të këtij neni.

2. Taksat kombëtare që ndahen me njësitë e vetëqeverisjes vendore janë:

a) 97 për qind e të ardhurave nga taksa e kalimit të së drejtës së pronësisë për pasurinë e paluajtshme për individë, personat fizikë dhe juridikë;

b) 25 për qind e të ardhurave nga taksa vjetore për qarkullimin e mjeteve të përdorura;

c) 5 për qind e të ardhurave nga renta minerare, sipas përcaktimeve të bëra në ligjin për taksat kombëtare;

ç) 2 për qind e të ardhurave nga tatimi mbi të ardhurat personale.

3. Të ardhurat e arkëtuara nga taksat e ndara transferohen te njësitë e vetëqeverisjes vendore deri në fund të muajit pasardhës.

4. Në rastet e ndryshimeve në politikën fiskale, që shoqërohen me ulje të niveleve, normave dhe

taksave të ndara, njësitë e vetëqeverisjes vendore kompensohen financiarisht, në përputhje me nivelin e uljes së të ardhurave.

Neni 26

Transfertat për funksione ose kompetenca të reja të njësitë e vetëqeverisjes vendore

Çdo transferim i funksioneve ose kompetencave të reja të njësitë e vetëqeverisjes vendore shoqërohet me rritjen e burimeve të financimit në përpjesëtim me kostot e ushtrimit të tyre, sipas këtyre kriterëve:

a) njësia e qeverisjes qendrore, përgjegjëse për funksionin/kompetencën që transferohet, përllogarit shpenzimet e përgjithshme vjetore për to për tre vitet e fundit, sipas njësive të vetëqeverisjes vendore;

b) njësia e qeverisjes qendrore, përgjegjëse për funksionin/kompetencën që transferohet, përgatit një raport për standardin e ofrimit të shërbimit dhe nivelin aktual të shpërndarjes së shërbimit, sipas njësive të vetëqeverisjes vendore, përfshirë një vlerësim të kostove shtesë për shpërndarjen e shërbimit në të gjitha njësitë e vetëqeverisjes vendore;

c) raportet, sipas shkronjave “a” dhe “b”, të këtij neni, janë subjekt i konsultimit me Ministrinë e Financave dhe Këshillin Konsultativ të Qeverisjes Qendrore me Vetëqeverisjen Vendore, me qëllim arritjen e një marrëveshjeje dhe plani për rritjen e transfertës së pakushtëzuar dhe trajtimin e çështjeve ligjore e financiare për rritjen e aksesueshmërisë së shërbimit.

Neni 27

Transferta të kushtëzuara

1. Transferta e kushtëzuar jepet për:

a) funksione të deleguara njësive të vetëqeverisjes vendore;

b) projekte të veçanta, të konsideruara me interes vendor, rajonal apo kombëtar, ku kërkohet bashkëpunimi me vetëqeverisjen vendore.

2. Njësia e qeverisjes qendrore, propozuese për transferimin e funksionit dhe të transfertës së kushtëzuar përkatëse, konsultohet paraprakisht në Këshillin Konsultativ të Qeverisjes Qendrore me Vetëqeverisjen Vendore.

3. Fondet vjetore që shpërndahen në formën e transfertave të kushtëzuara, të parashikuara në shkronjën “b”, të pikës 1, të këtij neni, duhet të jenë të planifikuara paraprakisht në programin buxhetor afatmesëm të njësive të qeverisjes qendrore përkatëse. Kriteret dhe procedurat për shpërndarjen e këtyre fondeve përcaktohen me ligjin për buxhetin vjetor.

4. Njësitë e qeverisjes qendrore, përgjegjëse për akordimin e transfertave të kushtëzuara, publikojnë një aneks të veçantë, si pjesë e projektbuxhetit vjetor, programit buxhetor afatmesëm dhe raportit të zbatimit të buxhetit të tyre, në të cilin përfshihet një listë e plotë e transfertave të kushtëzuara, qëllimi, përfituesi, vlera totale, shuma e lëvruar dhe pjesa e mbetur për t'u financuar në vitet në vijim për njësitë e vetëqeverisjes vendore, deri në përfundimin e projekteve.

Neni 28

Transfertat specifike

1. Transfertat specifike financojnë njësitë e vetëqeverisjes vendore për:

a) financimin e funksioneve të reja të transferuara të njësitë e vetëqeverisjes vendore, për një periudhë tranzitore deri në përcaktimin e një skeme ekuivalente dhe të qëndrueshme financimi;

b) financimin e shërbimeve në raste të emergjencave apo situatave të ngjashme me interes kombëtar, ku kërkohet bashkëpunimi me njësitë e vetëqeverisjes vendore.

2. Njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë autonomi të plotë për të vendosur për shpenzimet brenda funksionit, sipas transfertës specifike të përcaktuar në shkronjën “a”, të pikës 1, të këtij neni.

3. Transferta specifike vjetore, sipas shkronjës “a”, të pikës 1, të këtij neni, për çdo njësi të vetëqeverisjes vendore është, të paktën, sa mesatarja vjetore e shpenzimeve totale që qeverisja qendrore ka kryer për të njëjtin funksion në tre vitet e fundit para transferimit të funksionit në secilën nga njësitë e vetëqeverisjes vendore të prekura.

4. Njësitë e qeverisjes qendrore, në bashkëpunim me Ministrinë e Financave, janë përgjegjëse për monitorimin e përdorimit të fondeve të dhëna për njësitë e vetëqeverisjes vendore nëpërmjet transfertave specifike.

5. Nëse një njësi e vetëqeverisjes vendore në fund të vitit buxhetor rezulton me fonde të papërdorura nga transferata specifike për funksionin për të cilin janë dhënë këto fonde, ato trashëgohen për të njëjtin funksion në vitin pasardhës buxhetor.

Neni 29

Transferrat dhe ndihmat nga njësitë e tjera të vetëqeverisjes vendore

Njësia e vetëqeverisjes vendore mund të marrë dhe të japë transferata monetare ose ndihma me njësi të tjera të vetëqeverisjes vendore për ofrimin e të mirave dhe/ose shërbimeve, sipas marrëveshjeve të nënshkruara ndërmjet tyre.

Neni 30

Transferrat dhe ndihmat ndërkombëtare

1. Njësia e vetëqeverisjes vendore mund të marrë transferata monetare dhe/ose ndihma nga një qeveri e huaj ose organizatë ndërkombëtare sipas marrëveshjes së veçantë të nënshkruar ndërmjet tyre. Kushtet bazë të një marrëveshjeje të tillë i raportohen Ministrisë së Financave, në përputhje me legjislacionin në fuqi, jo më vonë se 10 ditë nga data e nënshkrimit të marrëveshjes.

2. Për organizimin e aktiviteteve të ndryshme ndërkombëtare, për raste emergjencash civile ose raste fatkeqësish natyrore, njësia e vetëqeverisjes vendore mund të japë transferata monetare dhe/ose ndihma për njësitë vendore të shteteve të tjera. Këto transferata dhe/ose ndihma miratohen me vendim të këshillit të njësive të vetëqeverisjes vendore.

KREU V

HUAMARRJA VENDORE

Neni 31

E drejta e huamarrjes së njësive të vetëqeverisjes vendore

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë të drejtë të marrin hua afatshkurtër dhe hua afatgjatë, në përputhje me përcaktimet në ligjet që rregullojnë vetëqeverisjen vendore, huamarrjen vendore dhe menaxhimin e sistemit buxhetor.

2. Ministria e Financave mund të kërkojë auditimin e jashtëm, të pavarur, për llogaritë e njësive të vetëqeverisjes vendore para miratimit të huas afatgjatë vendore.

KREU VI

PLANIFIKIMI STRATEGJIK

Neni 32

Plani Strategjik i Zhvillimit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore

1. Kryetari i njësive të vetëqeverisjes vendore është përgjegjës për përgatitjen e planit strategjik të zhvillimit të njësive përkatëse, i cili miratohet me vendim nga këshilli i njësive të vetëqeverisjes vendore.

2. Plani Strategjik i Zhvillimit:

a) përmban politikat për zhvillimin e qëndrueshëm të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe shtrihet në një afat kohor jo më pak se 5 vite;

b) merr në konsideratë nevojën dhe potencialet e zhvillimit vendor si dhe prioritetet rajonale e kombëtare të zhvillimit strategjik. Ky plan paraqet synimet kryesore për çdo fushë përgjegjësie dhe identifikon veprimet që njësia duhet të ndërmarrë për realizimin e tyre, duke parashikuar edhe kostot përkatëse;

c) zbatohet nëpërmjet programit buxhetor afatmesëm të njësisë.

3. Kostot e përlogaritura në planin strategjik të zhvillimit mbështeten në parashikime realiste të burimeve të financimit për të njëjtën periudhë.

4. Para miratimit në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore, projekti i planit strategjik të zhvillimit konsultohet me njësinë përkatëse të koordinimit të strategjive në qeverisjen qendrore, Ministrinë e Financave, komunitetin vendor dhe grupet e interesit, si dhe me njësi të tjera, me të cilat kufizohet territori i saj.

KREU VII

PËRGATITJA, SHQYRTIMI DHE MIRATIMI I BUXHETIT

Neni 33

Kalendari i programit buxhetor afatmesëm dhe i buxhetit vjetor

1. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit dhe dërgon për miratim në këshillin e njësisë kalendarin e programit buxhetor afatmesëm dhe të buxhetit vjetor, bazuar në udhëzimin e Ministrit të Financave për procedurat standarde për përgatitjen e kërkesave buxhetore të programit buxhetor afatmesëm qendror e vendor.

2. Kalendari miratohet nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore jo më vonë se data 31 dhjetor dhe hyn në fuqi në ditën e parë të çdo viti buxhetor.

3. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore shpërndan kalendarin e programit buxhetor afatmesëm dhe të buxhetit vjetor tek të gjitha njësitë shpenzuese të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

Neni 34

Vlerësimet dhe parashikimet afatmesme të të ardhurave dhe shpenzimeve

1. Jo më vonë se data 31 janar, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore paraqet për shqyrtim e miratim në këshill raportin për vlerësimet dhe parashikimet afatmesme të të ardhurave për:

a) dy vitet para vitit buxhetor;

b) vitin buxhetor;

c) tre vitet e ardhshme buxhetore.

2. Në këtë raport përfshihen:

a) metodologjia e përdorur për parashikimet afatmesme të të ardhurave;

b) analiza të efekteve të politikave të reja fiskale ose të ndryshimit të atyre ekzistuese;

c) analiza e risqeve dhe masave për përballimin e tyre.

3. Në përgatitjen e këtij raporti, njësia e vetëqeverisjes vendore mbështetet në udhëzimin përkatës të Ministrit të Financave.

4. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton raportin e vlerësimeve dhe të parashikimeve afatmesme të të ardhurave jo më vonë se data 1 mars.

5. Bazuar në vlerësimet dhe parashikimet afatmesme të të ardhurave të miratuara dhe në vlerësimet afatmesme të transfertave të përcaktuara në udhëzimin e përgatitjes së buxhetit vendor të Ministrisë së Financave, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit dhe paraqet për miratim në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore tavanet përgatitore të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm në nivel programi.

6. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton tavanet përgatitore të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm jo më vonë se data 15 mars.

Neni 35

Udhëzimi për përgatitjen e buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore

1. Jo më vonë se 5 ditë nga data e miratimit të tavanëve përgatitore të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton udhëzimin e përgatitjes së buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe e shpërndan tek të gjitha njësitë shpenzuese.
2. Udhëzimi i përgatitjes së buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore përmban:
 - a) përcaktimin e programeve buxhetore dhe të ekipeve të menaxhimit të programeve përkatëse;
 - b) tavanet përgatitore të shpenzimeve në nivel programi për tre vitet e ardhshme;
 - c) afatet e përgatitjes së kërkesave të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm.

Neni 36

Programi buxhetor afatmesëm vendor

1. Qëllimi i programit buxhetor afatmesëm vendor është të bëjë të zbatueshëm planin strategjik të zhvillimit të njësisë së vetëqeverisjes vendore, nëpërmjet planifikimit dhe menaxhimit të financave vendore dhe shërbimeve për një periudhë trevjeçare.
2. Programi buxhetor afatmesëm i njësisë së vetëqeverisjes vendore pasqyron mënyrën e krijimit dhe të shpërndarjes së burimeve financiare afatmesme të saj, në përputhje me rregullat dhe afatet e parashikuara në aktet ligjore e nënligjore që rregullojnë menaxhimin e sistemit buxhetor. Programi buxhetor afatmesëm vendor miratohet nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore, me propozimin e kryetarit të njësisë.
3. Programi buxhetor afatmesëm vendor përdor klasifikimet buxhetore, të përcaktuara në nenin 11, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.
4. Programi buxhetor afatmesëm vendor përfshin informacionin për dy vitet e fundit, vitin buxhetor dhe tre vitet vijuese për çdo program të çdo njësie të vetëqeverisjes vendore për:
 - a) secilën kategori të të ardhurave të njësisë së vetëqeverisjes vendore;
 - b) shpenzimet sipas klasifikimit administrativ, funksional dhe ekonomik për çdo program buxhetor;
 - c) qëllimet e politikave të programeve, objektivat e politikave të programeve, projektet e investimeve publike, produktet e programeve dhe kostot e tyre përkatëse. Të paktën një nga objektivat e politikave të programeve duhet të adresojë problematika të pabarazisë gjinore ose respektimin e plotë të barazisë gjinore, duke identifikuar qartazi produktet dhe treguesit e tjerë të matshëm me bazë gjinore;
 - ç) vlerësimin e kostove të politikave aktuale dhe atyre të reja, të planifikuara për financim nëpërmjet shpenzimeve buxhetore vendore vjetore dhe afatmesme;
 - d) informacionin për standardet e shërbimeve të ofruara nga çdo program buxhetor dhe niveli i përmbushjes së tyre.
5. Brenda datës 1 qershor, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore i dërgon Ministrisë së Financave projektdokumentin e programit buxhetor afatmesëm.
6. Ministria e Financave analizon dhe përgatit një raport me mendime mbi projektdokumentin e programit buxhetor afatmesëm për çdo njësi të vetëqeverisjes vendore dhe ia dërgon, zyrtarisht, këtyre të fundit brenda datës 20 qershor.
7. Projekti paraqitet në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore nga kryetari i njësisë dhe shoqërohet me mendimin zyrtar të Ministrisë së Financave.
8. Brenda datës 30 qershor, këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore shqyrton dhe miraton projektin e parë të programit buxhetor afatmesëm, duke shprehur edhe opinionin e tij për rekomandimet e Ministrisë së Financave.
9. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore merr masat e nevojshme për publikimin e dokumentit të parë të programit buxhetor afatmesëm të miratuar, brenda datës 5 korrik.

10. Procedura të tjera më të hollësishme për përgatitjen e programit buxhetor afatmesëm vendor përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Financave.

Neni 37

Udhëzimi plotësues për përgatitjen e buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore

1. Bazuar në vlerësimet dhe parashikimet afatmesme të përditësuara të të ardhurave dhe transfertave nga Buxheti i Shtetit, të përcaktuara në udhëzimin plotësues të përgatitjes së buxhetit vendor të Ministrisë së Financave, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit dhe paraqet për miratim në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore tavanet përfundimtare të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm në nivel programi. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton tavanet përfundimtare të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm brenda datës 20 korrik.

2. Jo më vonë se 5 ditë pas miratimit të tavanëve të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore nxjerr udhëzimin plotësues për përgatitjen e buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe e shpërndan tek të gjitha njësitë shpenzuese.

3. Udhëzimi plotësues i përgatitjes së buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore përmban:

- a) tavanet përfundimtare të shpenzimeve në nivel programi për secilin nga tre vitet e ardhshme;
- b) afatet e përgatitjes së kërkesave të rishikuara të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm.

Neni 38

Programi buxhetor afatmesëm i rishikuar

1. Pas marrjes së udhëzimit plotësues të Ministrisë së Financave për përgatitjen e buxhetit, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore nis menjëherë punën për përgatitjen e projektit të rishikuar të programit buxhetor afatmesëm.

2. Pas finalizimit të projektit të dokumentit të programit buxhetor afatmesëm të rishikuar, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore merr masa për publikimin e tij dhe më pas organizon seanca dëgjimore me komunitetin dhe grupet e interesit. Procesverbalet e takimeve, së bashku me qëndrimet përkatëse të njësisë së vetëqeverisjes vendore, bëhen pjesë e dokumentit të projektit të programit buxhetor afatmesëm.

3. Brenda datës 15 shtator, njësia e vetëqeverisjes vendore dërgon në Ministrinë e Financave dokumentin e programit buxhetor afatmesëm të rishikuar, të miratuar nga këshilli i njësisë, së bashku me një informacion mbi rekomandimet e dhëna nga Ministria e Financave gjatë fazës së parë.

4. Ministria e Financave zhvillon seanca konsultimi me njësitë e vetëqeverisjes vendore brenda datës 5 tetor. Në përfundim të këtyre takimeve, sipas rastit, Ministria e Financave dërgon mendimet përfundimtare për t'u reflektuar në dokumentin final të programit buxhetor afatmesëm, brenda datës 20 tetor.

Neni 39

Programi buxhetor afatmesëm përfundimtar

1. Pas marrjes së mendimeve përfundimtare nga Ministria e Financave dhe bashkërendimit me projektbuxhetin vjetor, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit projektin e programit buxhetor afatmesëm përfundimtar dhe e paraqet për shqyrtim e miratim në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore, së bashku me projektbuxhetin vjetor, jo më vonë se data 30 nëntor e vitit buxhetor. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore, në një aneks të veçantë të projektit të programit buxhetor afatmesëm përfundimtar, paraqet mendimet e Ministrisë së Financave dhe vlerësimin e tij për marrjen në konsideratë të tyre.

2. Projekti i programit buxhetor afatmesëm përfundimtar miratohet nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore, jo më vonë se data 25 dhjetor.

3. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore merr masa për të publikuar dokumentin e plotë të programit buxhetor afatmesëm, përfshirë dokumentacionin shoqërues të tyre, jo më vonë se data 31 dhjetor.

Neni 40
Buxheti vjetor

1. Pas miratimit të projektit të programit buxhetor afatmesëm të rishikuar, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit projektbuxhetin vjetor.

2. Projektbuxheti vjetor përbën vitin e parë të programit buxhetor afatmesëm.

3. Projektbuxheti vjetor përfshin dokumentacionin bazë dhe dokumentacionin shoqërues si më poshtë:

Dokumentacioni bazë:

a) fondet buxhetore, të parashikuara sipas programeve buxhetore për çdo njësi shpenzuese, për vitin e ardhshëm, të ndara në korrente dhe kapitale;

b) tavanet për çdo program, për vitin e dytë dhe të tretë të programit buxhetor afatmesëm;

c) një tabelë përmbledhëse të të ardhurave dhe shpenzimeve të buxhetit, sipas zërave kryesorë, për dy vitet e mëparshme buxhetore dhe tre vitet e ardhshme;

ç) numrin e punonjësve buxhetorë, për çdo njësi shpenzuese të njësisë së vetëqeverisjes vendore, për vitin e ardhshëm;

d) përputhshmërinë me rregullat fiskale në fuqi për vetëqeverisjen vendore.

Dokumentacioni shoqërues:

a) informacion të detajuar për shpenzimet, sipas klasifikimeve buxhetore;

b) listën e projekteve të investimeve publike, për çdo program, e cila përmban:

i) koston e plotë të projekteve;

ii) vlerën e financuar deri në fund të vitit buxhetor paraardhës;

iii) vlerën e parashikuar për t'u financuar në vitin buxhetor;

iv) vlerën e mbetur për t'u financuar në vitet pasardhëse buxhetore;

v) burimet e financimit;

c) llogaritjen e efektit financiar të përjashtimeve ose lehtësimeve fiskale vendore, si pjesë e paketës fiskale të parashikuara në këtë buxhet vjetor;

ç) listën e njërive shpenzuese të njësisë së vetëqeverisjes vendore;

d) objektivat kryesorë të programeve të njësisë së vetëqeverisjes vendore;

dh) informacion mbi gjendjen/stokun e borxhit të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe një analizë të elementeve të riskut, të cilat karakterizojnë këtë borxh;

e) risqet fiskale dhe masat mbrojtëse, sipas përcaktimeve të udhëzimit përkatës të Ministrisë të Financave;

ë) detyrimet kontingjente dhe mundësinë e shfaqjes së tyre si detyrime në vitin buxhetor pasardhës;

f) listën e plotë të projekteve koncesionare /partneriteteve publike private në vazhdim, vlerën totale të kontraktuar të investimit dhe implikimet buxhetore për çdo projekt, sipas legjislacionit në fuqi;

g) një përmbledhje të të ardhurave, shpenzimeve dhe subvencioneve të shoqërive në pronësi të bashkisë;

gj) projektin e parë të planit të arkës së projektbuxhetit, të paraqitur për miratim;

h) sipas rastit, një përmbledhje të pagesave të vonuara ndaj palëve të treta, përfshirë edhe origjinën e tyre dhe masat për likuidimin e parandalimin e krijimit të tyre.

Neni 41
Përgatitja dhe miratimi i buxhetit vjetor

1. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore paraqet për miratim në këshill projektbuxhetin vjetor, sipas përcaktimeve të pikës 3, të nenit 40, të këtij ligji, jo më vonë se data 30 nëntor e vitit buxhetor.

2. Çdo anëtar i këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore mund të propozojë ndryshime të argumentuara të projektbuxhetit të paraqitur nga kryetari. Këto ndryshime duhet të jenë në përputhje me parimet dhe rregullat e përcaktuara në nenin 5, të këtij ligji.

3. Bazuar në vlerësimin e të ardhurave dhe të transfertave të pakushtëzuara të përcaktuara në ligjin e buxhetit vjetor, këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore, jo më vonë se data 25 dhjetor, miraton projektbuxhetin sipas përcaktimeve në shkronjat “a”, “b”, “c” e “ç”, të pikës 3, të nenit 40, të këtij ligji.

4. Në rastin kur buxheti nuk miratohet brenda afatit të përcaktuar në pikën 3, të këtij neni, prefekti i kërkon kryetarit të njësisë së vetëqeverisjes vendore thirrjen e një mbledhjeje të dytë të këshillit, e cila duhet të mbahet jo më vonë se data 5 janar e vitit pasardhës. Nëse edhe në këtë rast këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore nuk arrin të miratojë buxhetin, Këshilli i Ministrave vendos shpërndarjen para kohe të tij.

5. Në rast të mosmiratimit të buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore, sipas pikës 4, të këtij neni, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore zbaton procedurat për buxhetin e përkohshëm vendor, sipas legjislacionit në fuqi.

6. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore merr masa për të publikuar buxhetin vjetor, përfshirë dokumentacionin shoqërues të tij, në Buletinin e Njoftimeve Publike dhe në faqen zyrtare të njësisë së vetëqeverisjes vendore jo më vonë se 15 ditë pas miratimit nga këshillat e njësisë përkatëse. Një kopje e buxhetit vjetor vendor dërgohet në Ministrinë e Financave jo më vonë se 5 ditë nga data e miratimit të tij.

KREU VIII ZBATIMI I BUXHETIT

Neni 42

Administrimi i mjeteve monetare

1. Të ardhurat e miratuara në vendimin e këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore për buxhetin vjetor përbëjnë kufirin minimal për t'u arkëtuar gjatë vitit buxhetor.

2. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore merr masa dhe është përgjegjës për mbledhjen në kohë të të ardhurave vendore.

3. Të gjitha të ardhurat e arkëtuara në sistemin e thesarit në emër të njësisë së vetëqeverisjes vendore transferohen me bazë ditore në llogarinë unike të thesarit pranë Bankës së Shqipërisë. Njësitë e vetëqeverisjes vendore marrin nga sistemi i thesarit informacion bankar ditor dhe raport mujor për të gjitha të ardhurat e mbledhura, sipas klasifikimit buxhetor në fuqi.

4. Njësitë e vetëqeverisjes vendore bëjnë vlerësime sistematike për të identifikuar risqet dhe marrin masa për të shmangur evazionin fiskal.

5. Niveli, kohëzgjatja dhe struktura e detyrimeve tatimore të evidentuara e të paarkëtuara në kohë evidentohen dhe raportohen si pjesë e raporteve periodike të monitorimit të zbatimit të buxhetit.

Neni 43

Detajimi i fondeve buxhetore vendore

1. Jo më vonë se 5 ditë pas miratimit nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore të buxhetit vjetor, nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore detajon fondet buxhetore për të gjitha njësitë shpenzuese dhe ua dërgon zyrtarisht njësisë shpenzuese.

2. Brenda afatit të përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore merr masa për të realizuar detajimin e fondeve buxhetore në sistemin informatik financiar të qeverisjes qendrore.

Neni 44
Kontrolli i shpenzimeve

1. Pas miratimit të buxhetit vjetor, njësitë e vetëqeverisjes vendore përgatisin planin e arkës për zbatimin e buxhetit vjetor, sipas përcaktimeve të ligjit për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë.

2. Njësia e vetëqeverisjes vendore përgatit planin vjetor të prokurimit për të gjitha projektet e reja dhe ato në vazhdim dhe e dërgon atë pranë strukturës përgjegjëse për thesarin, në fillim të vitit buxhetor. Sistemi i thesarit verifikon nëse plani i prokurimit është në përputhje me buxhetin e miratuar. Planin e prokurimit, i konfirmuar nga sistemi i thesarit, dërgohet në Agjencinë e Prokurimit Publik.

3. Për kryerjen e pagesave, njësia e vetëqeverisjes vendore, brenda 30 ditëve nga data e paraqitjes së faturës origjinale të operatorit ekonomik, paraqet kërkesën për pagesa në sistemin e thesarit, së bashku me dokumentet shoqëruese justifikuese të shpenzimit, sipas përcaktimit në procedurat e thesarit. Kërkesat për prokurim nënshkruhen nga titullari i autoritetit kontraktor të njësisë së vetëqeverisjes vendore. Thesari autorizon pagesën nëpërmjet sistemit informatik financiar të Qeverisë.

4. Pas datës 30 prill të çdo viti buxhetor, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit, çdo muaj, raport të përmbledhur mbi ecurinë e realizimit të treguesve kryesorë të të ardhurave dhe shpenzimeve, sipas planit vjetor dhe planit të periudhës. Ky raport përmban të dhënat faktike të regjistruara në vitet e mëparshme për të njëjtët tregues dhe vlerësimin për pritshmëritë për nivelin e realizimit deri në fund të vitit buxhetor. Raporti i dërgohet për informim këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore, jo më vonë se data 10 e muajit pasardhës dhe bëhet publik.

Neni 45
Rishpërndarja e fondeve buxhetore

Rishpërndarjet e fondeve të buxhetit të njësive të vetëqeverisjes vendore kryhet në përputhje me parashikimet e nenit 44, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.

Neni 46
Rishikimi i zbatimit të buxhetit vendor

Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore analizon zbatimin e buxhetit jo më vonë se data 30 qershor e çdo viti dhe, në rast se është e nevojshme, harton e propozon në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore ndryshimet në buxhet. Procedurat e shqyrtimit, miratimit dhe zbatimit të ndryshimeve u nënshtrohen të njëjtave rregulla të përcaktuara në nenet 5 dhe 40 të këtij ligji.

Neni 47
Menaxhimi i likuiditetit dhe kontrolli i angazhimeve

1. Angazhimet buxhetore të njësisë së vetëqeverisjes vendore kufizohen në disponue-shmërinë e parashikuar të mjeteve monetare dhe në shpërndarjet e miratuara buxhetore.

2. Njësive të vetëqeverisjes vendore u jepet informacion për kufijtë e angazhimit të tyre, të paktën një herë në muaj, nga struktura përgjegjëse e thesarit në degë.

3. Njësitë e vetëqeverisjes vendore janë të detyruara të zbatojnë angazhimet sipas renditjes së regjistrimit të tyre në sistemin informatik financiar të qeverisjes qendrore. Në rast se njësitë e vetëqeverisjes vendore marrin angazhime buxhetore disavejçare, ato regjistrojnë angazhimet kundrejt planit vjetor për tre vite në vijim dhe, nëse angazhimi buxhetor është më i gjatë, mbetja regjistrohet në janar të vitit të katërt në sistemin informatik financiar të Qeverisë.

KREU IX MONITORIMI, MBIKËQYRJA DHE AUDITIMI I JASHTËM

Neni 48

Monitorimi dhe raportimi i zbatimit të buxhetit vendor

1. Nëpunësit autorizues të njësive të vetëqeverisjes vendore i paraqesin këshillit përkatës, sa herë që kërkohet, por jo më pak se tre raporte katërmujore të monitorimit të zbatimit të buxhetit, sipas përcaktimeve të udhëzimit të Ministrit të Financave për monitorimin e zbatimit të buxhetit.

2. Monitorimi i zbatimit të planeve strategjike të zhvillimit kryhet nëpërmjet monitorimit të zbatimit të buxhetit vjetor.

3. Raportet e monitorimit të zbatimit të buxhetit publikohen nga nëpunësi autorizues në faqen zyrtare të njësisë përkatëse, brenda 30 ditëve pas përfundimit të periudhës së raportimit, dhe një kopje e tyre i dërgohet Ministrisë së Financave.

4. Për raportimet e ndërmjetme, kur nga ana e Ministrisë së Financave vërehet problematikë serioze në zbatimin e buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore, Ministri i Financave përgatit një raport me komente e rekomandime dhe ia dërgon kryetarit dhe këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

5. Brenda 30 ditëve pas dërgimit të raportit vjetor të monitorimit të zbatimit të buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes vendore, Ministria e Financave përgatit raport me komente dhe rekomandime për të. Një kopje e këtij raporti i dërgohet kryetarit dhe këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe publikohet në faqen zyrtare të Ministrisë së Financave.

6. Me kërkesë të këshillit, nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore raporton gjatë vitit edhe për çështje të tjera, që kanë lidhje me zbatimin e buxhetit dhe kontrollin e brendshëm financiar publik.

Neni 49

Auditimi i brendshëm

1. Në çdo njësi të vetëqeverisjes vendore krijohet njësi e auditimit të brendshëm, e cila ushtron veprimtarinë e saj në përputhje me legjislacionin në fuqi për auditimin e brendshëm.

2. Njësia e auditimit të brendshëm kryen veprimtarinë e saj, bazuar në planin strategjik dhe vjetor të auditimit. Raportet finale të auditimit i dërgohen palës së audituar si dhe kryetarit të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

3. Njësia e auditimit të brendshëm e njësisë së vetëqeverisjes vendore dërgon në Ministrinë e Financave raportin vjetor të veprimtarisë së saj, në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi për auditimin e brendshëm.

Neni 50

Auditimi i jashtëm

1. Veprimtaria financiare dhe zbatimi i buxhetit vjetor të njësive të vetëqeverisjes vendore u nënshtrohen çdo vit auditimit të jashtëm.

2. Auditimi i jashtëm realizohet nga Kontrolli i Lartë i Shtetit ose auditues të tjerë ligjorë.

3. Ministri i Financave dhe Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit përcaktojnë me udhëzim të përbashkët rastet kur auditimi realizohet nga auditues të tjerë ligjorë, si dhe procedurat, afatet dhe standardet e auditimit të jashtëm nga këta auditues.

4. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore e dërgon raportin e auditimit të jashtëm në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore si pjesë e raportit vjetor të konsoliduar të zbatimit të buxhetit vendor. Një kopje e këtij raporti i dërgohet Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe Ministrisë së Financave.

5. Për të gjitha raportet e auditimit të jashtëm, të kryera nga Kontrolli i Lartë i Shtetit apo auditues të tjerë ligjorë, kryetari i njësive të vetëqeverisjes vendore përgatit një plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve të raportit të auditimit dhe raporton rregullisht në këshillin e njësive për progresin në zbatimin e tij.

Neni 51

Raporti vjetor i konsoliduar i zbatimit të buxhetit vendor

1. Kryetari i njësive të vetëqeverisjes vendore paraqet pranë këshillit të njësive të vetëqeverisjes vendore, jo më vonë se data 31 maj e vitit pasardhës buxhetor, raport për veprimtarinë financiare dhe zbatimin e buxhetit vjetor të vitit paraardhës të njësive të vetëqeverisjes vendore, për çdo njësi shpenzuese të saj.

2. Raporti vjetor i konsoliduar i zbatimit të buxhetit vendor duhet të jetë i krahasueshëm me planin e buxhetit vjetor.

3. Raporti vjetor i konsoliduar i zbatimit të buxhetit vendor përfshin, por nuk kufizohet në:

a) raportin e performancës vjetore të njësive të vetëqeverisjes vendore, e cila bazohet në raportin e monitorimit vjetor të buxhetit;

b) pasqyrat financiare vjetore të njësive të vetëqeverisjes vendore, dokumentacionin bazë dhe atë shoqërues, sipas përcaktimit në nenin 40 të këtij ligji;

c) raportin e auditimit të jashtëm.

4. Raporti vjetor i konsoliduar i zbatimit të buxhetit vendor miratohet nga këshilli i njësive të vetëqeverisjes vendore brenda muajit qershor të vitit buxhetor pasardhës. Kryetari i njësive të vetëqeverisjes vendore merr masa për publikimin e tij dhe një kopje i dërgohet Ministrisë së Financave, jo më vonë se 15 ditë pas miratimit të tij.

KREU X

KONTABILITETI DHE RAPORTIMI

Neni 52

Kontabiliteti

1. Nëpunësi autorizues i njësive të vetëqeverisjes vendore përgjigjet për funksionimin dhe zbatimin e sistemit të kontabilitetit, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

2. Procedurat dhe rregullat për menaxhimin e aktiveve miratohen nga këshilli i njësive të vetëqeverisjes vendore, sipas legjislacionit në fuqi. Informacioni në lidhje me transferimin dhe asgjësimin e aktiveve të trupëzuara bëhet pjesë e dokumentit të buxhetit dhe e raportit vjetor.

3. Procedurat standarde për ruajtjen, arkivimin dhe asgjësimin e dokumenteve financiare të njësive të vetëqeverisjes vendore bëhen sipas dispozitave ligjore në fuqi.

Neni 53

Pasqyrat financiare dhe konsolidimi

1. Kryetari i njësive të vetëqeverisjes vendore përgatit çdo vit pasqyrat financiare të konsoliduara, sipas përcaktimeve dhe afateve të specifikuara në udhëzimin e Ministrisë së Financave.

2. Pasqyrat financiare të institucioneve ose njësive shpenzuese, në varësinë apo pronësinë e plotë ose të pjesshme të njësive të vetëqeverisjes vendore, konsolidohen ose gjendja e tyre financiare paraqitet në aneksin e raportit vjetor të konsoliduar të zbatimit të buxhetit vendor, përpjesëtimisht me pjesën takuese.

Neni 54

Raportimi financiar

1. Çdo njësi e vetëqeverisjes vendore publikon treguesit financiarë në një aneks të veçantë të projektbuxhetit vjetor dhe raporteve të monitorimit të zbatimit të buxhetit.
2. Treguesit financiarë që publikohen përfshijnë, por nuk kufizohen në raportin e:
 - a) shpenzimeve të përgjithshme ndaj të ardhurave të përgjithshme;
 - b) të ardhurave nga taksat dhe tarifatat vendore ndaj të ardhurave të përgjithshme;
 - c) të ardhurave të veta vendore ndaj të ardhurave të përgjithshme;
 - ç) të ardhurave faktike të mbledhura, kundrejt planit të periudhës dhe planit vjetor të të ardhurave nga dy kategoritë kryesore të taksapaguesve, personave fizikë e juridikë (familjarë dhe subjekteve juridike);
 - d) shpenzimeve për investime kapitale ndaj shpenzimeve të përgjithshme;
 - dh) shpenzimeve për personelin ndaj shpenzimeve të përgjithshme;
 - e) huamarrjes afatgjatë ndaj të ardhurave të përgjithshme;
 - ë) huamarrjes afatgjatë ndaj të ardhurave të veta;
 - f) detyrimeve financiare të papaguara në kohë ndaj të tretëve ndaj të ardhurave të përgjithshme;
 - g) detyrimeve tatimore të paarkëtuara në kohë ndaj të ardhurave tatimore;
 - gj) shpenzimeve për partneritetet publike private ndaj shpenzimeve të përgjithshme;
 - h) shpenzimeve për politikat e kujdesit shoqëror ndaj shpenzimeve të përgjithshme;
 - i) shpenzimeve për politikat që mbështesin barazinë gjinore ndaj shpenzimeve të përgjithshme.

KREU XI

VËSHTRËSITË FINANCIARE DHE MASAT PËR ZGJIDHJEN E TYRE

Neni 55

Probleme financiare

1. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet me probleme financiare kur në një muaj të caktuar të vitit buxhetor konstatohen vonesa prej më shumë se 30 ditësh në likuidimin e detyrimeve financiare ndaj palëve të treta dhe kur detyrimet e konstatuara dhe të papaguara përbëjnë 15 për qind të shpenzimeve vjetore të miratuara.
2. Nëse në muajin pasues totali në vlerë i detyrimeve financiare të konstatuara dhe të papaguara tejkalon nivelin prej 20 për qind të shpenzimeve vjetore të miratuara, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore njofton këshillin e njësisë për arsyet e situatës së krijuar dhe propozon masat përkatëse për daljen nga situata e problemeve financiare.

Neni 56

Vështirësia financiare

1. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet në vështirësi financiare kur vonesat në likuidimin e detyrimeve financiare ndaj palëve të treta konstatohen edhe në muajin pasues të muajit të përcaktuar në pikën 2, të nenit 55, të këtij ligji, dhe vlera e stokut të detyrimeve të papaguara ndaj palëve të treta rritet progresivisht mbi nivelin prej 25 për qind të shpenzimeve vjetore të miratuara.
2. Brenda 20 ditëve nga konstatimi, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore përgatit një plan për daljen nga situata e vështirë financiare dhe ia dërgon këshillit të njësisë së vetëqeverisjes vendore. Këshilli shqyrton dhe miraton planin brenda 15 ditëve nga data e paraqitjes së tij. Një kopje e planit të miratuar nga këshilli i dërgohet, zyrtarisht, Ministrisë së Financave, e cila mund të japë rekomandime konkrete për rregullimin e situatës së vështirësisë financiare.
3. Propozimi i daljes nga situata e vështirësisë financiare, i paraqitur nga kryetari për miratim në këshillin e njësisë së vetëqeverisjes vendore, si rregull, bazohet në një ose më shumë nga alternativat e mëposhtme:

- a) autorizimi i kryetarit të njësisë së vetëqeverisjes vendore që, me burimet e veta në dispozicion, të risjellë situatën e pagesave në normalitet brenda 60 ditëve nga njoftimi i këshillit;
- b) përdorimi i fondit rezervë dhe i kontingjencës për të reduktuar detyrimet ndaj të tretëve;
- c) rishikimi i buxhetit për të adresuar problemin, duke ndryshuar zërat e shpenzimeve;
- ç) rritja e nivelit të taksimit, brenda kufijve të lejuar në ligj;
- d) negocimi me kreditorët për të ristrukturuar pagesat për detyrimet e konstatuara dhe të palikuiduara.

4. Plan i miratuar nga këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore për daljen nga situata e vështirësisë financiare publikohet në Buletinin e Njoftimeve Publike dhe në faqen zyrtare të njësisë së vetëqeverisjes vendore.

Neni 57

Vështirësia serioze financiare

1. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet në vështirësi serioze financiare kur borxhet afatgjata dhe detyrimet e papaguara ndaj palëve të treta përbëjnë mbi 80 për qind të shpenzimeve vjetore të miratuara.

2. Me konstatimin e situatës së vështirësisë serioze financiare, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore njofton menjëherë këshillin e njësisë dhe Ministrinë e Financave.

3. Ministria e Financave, me marrjen e njoftimit nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore ose kur e konstaton vetë, i propozon Këshillit të Ministrave masat për daljen nga situata e vështirësisë serioze financiare. Në këtë rast, Këshilli i Ministrave vendos:

a) të japë mbështetje financiare në formën e ndihmës apo huas, duke përcaktuar edhe planin për daljen e njësisë së vetëqeverisjes vendore nga situata e vështirësisë serioze financiare, si dhe planin e kthimit të shumës së dhënë;

b) të mandatojë Ministrinë e Financave për të negociuar ristrukturimin e borxheve dhe të detyrimeve të papaguara;

c) të shpallë njësinë e vetëqeverisjes vendore në mbikëqyrje financiare dhe të autorizojë Ministrinë e Financave si mbikëqyrës financiar të saj, duke respektuar rigorozisht këto kushte:

i) njësia e vetëqeverisjes vendore nuk mund të marrë asnjë vendim që mund të çojë në shtimin e detyrimeve të saj financiare;

ii) njësia e vetëqeverisjes vendore nuk mund të vendosë shërbime të reja publike, të themelojë sipërmarrje publike apo çdo institucion tjetër;

iii) njësia e vetëqeverisjes vendore nuk mund të shlyejë asnjë detyrim financiar, të krijuar para shpalljes së rastit të vështirësisë financiare, përveç detyrimeve të përcaktuara shprehimisht në planin e rehabilitimit financiar.

4. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore, brenda 30 ditëve nga shpallja e njësisë në mbikëqyrje financiare, sipas shkronjës “c”, të pikës 3, të këtij neni, miraton një plan rehabilitimi financiar, të cilin ia dorëzon për miratim Ministrisë së Financave. Përgatitja e planit të rehabilitimit bëhet nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore, me asistencën e Ministrisë së Financave. Në rast se njësia e vetëqeverisjes vendore nuk e dorëzon planin e rehabilitimit brenda këtij afati, plani përgatitet nga Ministria e Financave.

5. Zbatimi i planit të rehabilitimit është i detyrueshëm për njësinë e vetëqeverisjes vendore dhe ajo dorëzon, të paktën një herë në 30 ditë, ose sa herë që kërkohet nga Ministria e Financave, raporte të hollësishme për realizimin e masave, sipas këtij plani.

6. Procedura më të detajuara për menaxhimin e situatave të vështirësive serioze financiare përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Financave.

Neni 58

Dalja nga gjendja e vështirësisë serioze financiare

Me propozimin e Ministrisë së Financave, Këshilli i Ministrave shpall se njësia e vetëqeverisjes vendore pushon së qeni subjekt i masave, sipas nenit 57, të këtij ligji, në rast se:

- a) nuk rezulton me detyrime të papaguara ndaj të tretëve për dy vite të njëpasnjëshme;
- b) bën kërkesë për çlirim nga këto masa dhe Ministria e Financave vlerëson se njësia e vetëqeverisjes vendore ka ndërmarrë masa, me të cilat mund të përmirësohet gjendja financiare dhe të eliminohen kushtet që kanë shkaktuar rastin e vështirësisë serioze financiare.

Neni 59

Paaftësia paguese

1. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet në situatën e paaftësisë paguese nëse nuk arrin të zbatojë planin e rehabilitimit financiar dhe/ose nëse raporti i borxheve afatgjata dhe detyrimeve të papaguara ndaj shpenzimeve vjetore të miratuara është më i lartë sesa 1.3.
2. Me konstatimin e situatës së paaftësisë paguese, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore njofton menjëherë këshillin e njësisë dhe Ministrinë e Financave.
3. Ministria e Financave, me marrjen e njoftimit nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore ose kur e konstaton vetë, i propozon Këshillit të Ministrave për vendosjen nën administrim të njësisë së vetëqeverisjes vendore.
4. Në vendimin e Këshillit të Ministrave për vendosjen nën administrim të njësisë së vetëqeverisjes vendore që ndodhet në situatën e paaftësisë paguese përcaktohet plani i veprimit për daljen nga kjo gjendje, i cili është i detyrueshëm për zbatim nga organet e njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe afati i zbatimit të tij.
5. Procedura më të detajuara për menaxhimin e situatave të paaftësisë paguese përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Financave.

Neni 60

Dalja nga gjendja e paaftësisë paguese

1. Njësia e vetëqeverisjes vendore e marrë nën administrim del nga gjendja e paaftësisë paguese dhe rikthehet në menaxhimin dhe funksionimin e saj, sipas përcaktimeve ligjore, vetëm kur vërtetohet se ajo është në gjendje të shlyejë pa vonesa të gjitha detyrimet financiare ndaj të tretëve.
2. Për këtë qëllim, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore harton një raport për gjendjen financiare të njësisë së marrë në administrim dhe ia dërgon për miratim Ministrisë së Financave.
3. Pas shqyrtimit të raportit, por jo më vonë se 30 ditë nga marrja e tij, Ministri i Financave i propozon Këshillit të Ministrave daljen nga paaftësia paguese të njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe kthimin e saj në funksionim normal, sipas parashikimeve të këtij ligji dhe akteve të tjera ligjore në fuqi.

KREU XII

SHKELJET DHE SANKSIONET

Neni 61

Kundërvajtjet administrative dhe sanksionet

1. Për mosrespektimin e dispozitave të këtij ligji mbahet përgjegjësi administrative, sipas rasteve të parashikuara në pikën 2 të këtij neni.
2. Veprimet në kundërshtim me këtë ligj dhe /ose mosveprimet sipas këtij ligji, dhe për aq sa nuk përbëjnë vepër penale, konsiderohen kundërvajtje administrative dhe dënohen me gjobë si më poshtë:
 - a) kur nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore nuk zhvillon konsultime me komunitetin vendor dhe grupet e interesit, sipas përcaktimeve në nenet 5, shkronja “ç”, dhe 13, pika 3, të këtij ligji, dënohet nga nëpunësi i parë autorizues me gjobë nga 90 000 deri në 150 000 lekë;
 - b) kur nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore nuk publikon në mënyrën dhe afatet e përcaktuara dokumentet e përcaktuara në nenet 5, shkronja “b”; 32, pika 6; 36, pika 9; 38, pika 2; 39, pika 3; 41, pika 6; 48, pika 3; dhe 56, pika 4, të këtij ligji, dënohet nga nëpunësi i parë autorizues me gjobë nga 50 000 deri në 100 000 lekë;

c) kur nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore nuk plotëson kërkesat ligjore të përcaktuara në nenet 43, pika 1, dhe 48, pikat 1, 3 e 6, të këtij ligji, dënohet nga nëpunësi i parë autorizues me gjobë nga 90 000 deri në 150 000 lekë;

ç) kur nëpunësi autorizues i njësisë së vetëqeverisjes vendore nuk njofton apo dërgon dokumentacionin në Ministrinë e Financave, sipas përcaktimeve në nenet 12, pika 1; 36, pika 5; 38, pika 3; 48, pika 3; 51, pika 4; 56, pika 2; 57, pikat 2 e 5; dhe 59, pika 2, të këtij ligji, dënohet nga nëpunësi i parë autorizues me gjobë në masën 90 000 deri në 150 000 lekë.

3. Kur autoritetet përgjegjëse të qeverisjes qendrore nuk kryejnë në kohë transferimin e fondeve në favor të njësisë së vetëqeverisjes vendore për transfertat nga Buxheti i Shtetit, sipas përcaktimit të pikës 3, të nenit 25, të këtij ligji, dënohen nga Ministri i Financave me gjobë, në masën 100 000 deri në 200 000 lekë.

4. Kur institucionet e njësisë së qeverisjes qendrore përgjegjëse nuk dërgojnë dokumentacionin e nevojshëm, të përcaktuar me ligj, për taksat vendore dhe taksat e ndara, dënohen nga Ministri i Financave me gjobë, në masën 100 000 deri në 200 000 lekë.

5. Procedurat e konstatimit, të shqyrtimit, ankimit dhe ekzekutimit të kundërvajtjeve administrative janë ato të parashikuara në ligjin për kundërvajtjet administrative.

6. Masa e dënimit, e përcaktuar me gjobë, shlyhet me këste mujore. Këstet mujore shlyhen sipas përcaktimeve të ligjit për kundërvajtjet administrative.

7. Gjobat ekzekutohen, përkatësisht, nga zyra e financës së njësisë së vetëqeverisjes vendore ose njësisë së qeverisjes qendrore, në të cilën paguhet personi ndaj të cilit është vendosur sanksioni administrativ dhe derdhen në buxhetin e njësisë së vetëqeverisjes vendore ose njësisë së qeverisjes qendrore.

8. Personi ndaj të cilit është vendosur sanksioni administrativ, brenda 45 ditëve nga data e marrjes së njoftimit, mund të bëjë ankim në gjykatë, në përputhje me ligjin për kundërvajtjet administrative.

9. Në zbatim të këtij neni, “nëpunës i parë autorizues” është nëpunësi i përcaktuar në nenin 3, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

KREU XIII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 62

Nxjerrja e akteve nënligjore

1. Ngarkohet Ministri i Financave që, brenda katër muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të miratojë aktet nënligjore në zbatim të neneve 12, pika 1; 33, pika 1; 34, pikat 3 e 5; 36, pika 10; 40, shkronja “e”; 48, pika 1; 53, pika 1; 57, pika 6; dhe 59, pika 5, të këtij ligji.

2. Ngarkohen Ministri i Financave dhe Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit që, brenda katër muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të miratojnë aktin nënligjor në zbatim të nenit 50, pika 3, të këtij ligji.

Neni 63

Dispozitë kalimtare

1. Taksat e përkohshme, të vendosura para hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë të zbatohen në përputhje me legjislacionin në fuqi në kohën e miratimit të tyre.

2. Në pikën 3, të nenit 4, të ligjit nr. 9975, datë 27.8.2008, “Për taksat kombëtare”, i ndryshuar, shifra “18 për qind” zëvendësohet me shifrën “25 për qind”.

3. Në pikën 3, të nenit 21, të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006, “Për sistemin e taksave vendore”, të ndryshuar, fjalia “Ndërsa për tatimpaguesit e biznesit të vogël kufijtë janë plus 10/minus 30 për qind”, shfuqizohet.

Neni 64
Shfuqizime

Ligji nr. 7776, datë 22.12.1993, “Për buxhetin lokal”, të ndryshuar, nenet 23, 24 dhe 25, të ligjit nr. 9869, datë 4.2.2008, “Për huamarrjen e qeverisjes vendore”, si dhe çdo akt tjetër ligjor e nënligjor që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 65
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare, me përjashtim të neneve 23, 25, pika 1, 55, 56, 57, 58, 59 dhe 60, të këtij ligji, që hyjnë në fuqi në datën 1 janar 2018.

Miratuar në datën 27.4.2017

Shpallur me dekreten nr. 10323, datë 18.5.2017 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani.

KAPITULLI III
SHËRBIMET DHE PËRKUJDESJA SHOQËRORE

LIGJ
Nr. 9374, datë 21.4.2005

PËR NDIHMËN SHTETËRORE¹⁷
(Ndryshuar me ligjin nr.10 183, datë 29.10.2009, nr. 21/2016, datë 10.3.2016)

(I përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i parimeve dhe i procedurave, sipas të cilave lejohet dhe kontrollohet ndihma shtetërore, për mbështetjen e zhvillimit ekonomik dhe shoqëror të vendit, si dhe zbatimin e angazhimeve të ndërmarra nga Republika e Shqipërisë në marrëveshjet ndërkombëtare, që përmbajnë dispozita për ndihmën shtetërore.

¹⁷ Ligji nr. 9374, datë 21.4.2005 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 36, datë 27 maj 2005.
Ligji nr.10 183, datë 29.10.2009 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 166, datë 7 dhjetor 2009.
Ligji nr. 21/2016, datë 10.3.2016 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 47, datë 31 mars 2016.